18/05/2022

Ο Θρησκευτικός Τουρισμός στην Αιτωλοακαρνανία

/ Γνώμες

Γράφει ο καθηγητής Χρήστος Γερ. Σιάσος

Η Εκκλησία έχει ανοιχτή την αγκαλιά της, για να μας δεχτεί.

Ας τρέξουμε γρήγορα, όσοι έχουμε βαριά τη συνείδηση.

Ας τρέξουμε και η Εκκλησία είναι έτοιμη να σηκώσει το βαρύ φορτίο μας.

Άγιος Νεκτάριος ο Πενταπολίτης

Από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, οι Ιεροί χώροι αποτελούν τόπο προορισμού για πολλούς ταξιδιώτες. Σ' αυτούς τους χώρους, όπως Ναοί, Μοναστήρια, κελιά και ναοί που είναι χτισμένα μέσα σε σπηλιές, οι πιστοί προσέρχονται για να προσευχηθούν και να επικοινωνήσουν με το Θεό.

Οι Έλληνες ανέκαθεν συνήθιζαν να εκφράζουν το θρησκευτικό τους συναίσθημα, τη βαθιά τους πίστη και ευλάβεια προς το Θεό.

Οι εντυπωσιακοί αυτοί προορισμοί αποτελούν ιδανικό καταφύγιο για τους πιστούς που θέλουν να έρθουν πιο κοντά στον Θεό, αλλά και για εκείνους που αναζητούν την γαλήνη και την ψυχική ηρεμία έστω και για λίγο χρόνο.

Ο θρησκευτικός τουρισμός είναι μια από τις παλαιότερες μορφές τουρισμού.

Αυτή η μορφή τουρισμού εκφράζει την επιθυμία του ατόμου να πάει σε έναν τόπο που θεωρεί Ιερό επιλέγοντας συχνά και το χρόνο, Χριστούγεννα, Μεγάλη Εβδομάδα, Πάσχα, Δεκαπενταύγουστο, Θρησκευτική πανήγυρη, με κύριο σκοπό την προσκύνηση, την εκπλήρωση τάματος, διανύοντας πολλές φορές μεγάλες αποστάσεις όπως, Άγιο Όρος, Μετέωρα, Αγίους Τόπους, Κωνσταντινούπολη και αλλού για να προσκυνήσουν να προσευχηθούν και να ανάψουν το κεράκι τους.

Ευλογημένος ο τόπος μας που η ιστορία του ξεκινά από τα πρώτα χρόνια του Χριστιανισμού και φθάνει μέχρι τις ημέρες μας.

Φωτισμένοι Αρχαιολόγοι, ντόπιοι και ξένοι με την αρχαιολογική τους σκαπάνη άρχισαν να φέρνουν στη δημοσιότητα παλαιά Μοναστήρια, ξωκλήσια και σπήλαια που σήμερα γίνονται χώροι προσκύνησης των Χριστιανών. Μέσα σ’ αυτές τις Ιερές Μονές, ηρωικές μορφές Μοναχών αγίασαν και καταξιώθηκαν.

Γίνονται τόποι φιλοξενίας χιλιάδων Χριστιανών, αποπνέουν σεβασμό στην παράδοση, είναι η αρχή της αγάπης και της προσευχής, αποτελούν μνημεία αισθητικού κάλλους, θεματοφύλακες ανεκτίμητων θρησκευτικών θησαυρών, σπάνιων χειρογράφων, Βυζαντινών εικόνων και άλλα θρησκευτικά κειμήλια.

Το είδος αυτό του τουρισμού δίνει έμφαση στη διατήρηση και την αξιοποίηση πολιτιστικών πόρων και παρακολούθηση διαφόρων δρώμενων με σκοπό πάντα την προσκύνηση.

Όσον αφορά στην ανάπτυξη του Θρησκευτικού τουρισμού στο Νομό μας , είναι αναγκαίο να επισημανθεί ότι η πλειονότητα των τουριστών που επιλέγουν έναν προορισμό είναι κυρίως ημεδαποί δηλαδή έχουμε τον εσωτερικό Θρησκευτικό τουρισμό.

Αν θέλουμε να μιλάμε για προσέλκυση πιστών δηλαδή τουριστών με θρησκευτικά κίνητρα από άλλα μέρη της Ελλάδας γιατί όχι και από άλλες Χώρες, θα πρέπει να γίνει γνωστή η ύπαρξη των Μοναστηριών μας έτσι ώστε αυτά να γίνουν προσκυνηματικά κέντρα.

Προς αυτή την κατεύθυνση και, μια που ο κορονοϊός απομακρύνεται σιγά – σιγά, θα πρέπει να γίνει μια σωστή διαχείριση της Ορθόδοξης παράδοσης και της Εκκλησιαστικής μας κληρονομιάς, να ενθαρρύνουμε τη διοργάνωση συναντήσεων, συνεδρίων Θεολογικού περιεχομένου, κατασκευή ιστοσελίδας, CD ROM και Video, δημιουργία θρησκευτικών πακέτων μέσα από ταξιδιωτικά γραφεία, ενημερωτικών

εκπομπών σε τηλεοπτικούς και άλλους σταθμούς, καθώς και τη δυνατότητα για ξεναγήσεις ιστορικού, θρησκευτικού περιεχομένου σε ιστορικές Μονές, Εκκλησίες και σπήλαια.

Ο Θρησκευτικός τουρισμός μπορεί να επιφέρει σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές ισορροπίες στον τόπο μας όμως, χρειάζεται λεπτό χειρισμό από τους αρμόδιους φορείς για τη διατήρηση και το σεβασμό της πολιτιστικής και θρησκευτικής μας κληρονομιάς.

Μόνο έτσι θα ενισχύσουμε την Ορθοδοξία μας και θα προσελκύσουμε ταξιδιώτες με θρησκευτικά κίνητρα, οι οποίοι θα αποτελέσουν τη βάση για την οργανωμένη ανάπτυξη της ειδικής αυτής μορφής τουρισμού.

Ο τόπος μας έχει πολλούς και ιστορικούς θρησκευτικούς προορισμούς, υπάρχουν πάρα πολλά Μοναστήρια, εξωκλήσια, σπήλαια με μεγάλη θρησκευτική ιστορία από τον 1ο αιώνα μ.Χ.

Μπαίνω στον πειρασμό να αναφέρω κάποια από τα Μοναστήρια της περιοχής μας που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ιστορικό και θρησκευτικό ενδιαφέρον για τον επισκέπτη, χωρίς να παραβλέπω όλα τα άλλα.

Ο τόπος μας έχει να επιδείξει μια σειρά από σπουδαία μοναστηριακά κέντρα, θεματοφύλακες της πίστεως, των γραμμάτων και της τέχνης, τα οποία έπαιξαν καταλυτικό ρόλο, στηρίζοντας τους αγώνες του Γένους για την Ελευθερία. Κάποια από αυτά ιδρύθηκαν επί Τουρκοκρατίας και κάποια άλλα στα Βυζαντινά χρόνια, ακόμα και στις μέρες μας, όπως:

Ιερά Μονή Αγίου Κοσμά του Αιτωλού

Ο Άγιός μας υπήρξε ο αναμορφωτής της Πατρίδας μας, διέσωσε την ταυτότητα του Γένους μας, υπήρξε ένας σύγχρονος Πατέρας της Εκκλησίας, πρόσφερε

ιδανικά και αξίες στην οικογένεια, στην κοινωνία. Το μορφωτικό και ιεραποστολικό του έργο ήταν μεγάλο και η προσφορά του στο σκλαβωμένο γένος ακόμα μεγαλύτερη. Με το μαρτυρικό του αίμα πότισε το δένδρο της Λευτεριάς και της Ορθοδοξίας. Είναι ο Προστάτης μας.

Η Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου και Βαπτιστού, στην Ανάληψη Θέρμου

Ένα από τα αρχαιότερα και πλουσιότερα Μοναστήρια της Αιτωλοακαρνανίας. Πνευματοφόρα πηγή του Ορθοδόξου Ελληνισμού κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας αλλά και σήμερα. Το Μοναστήρι πρόσφερε επί Τουρκοκρατίας πολλές υπηρεσίες στο Ελληνικό Έθνος και στους Χριστιανούς. Φιλοξένησε κλεφταρματωλούς. Ο Γεώργιος Καραϊσκάκης που βρισκόταν για πολύ χρόνο στην Δερβέκιστα πήγαινε συχνά στο Μοναστήρι για προσκύνηση. Σ΄ αυτό ήρθαν οι διασωθέντες Εξοδίτες του Μεσολογγίου και φιλοξενήθηκαν, όσο έμειναν εκεί.

Η Ιερά Μονή Αγίου Συμεών Μεσολογγίου

Τόπος Αγιασμένος και καταφύγιο των Αρματολών του Ζυγού. Εδώ ο κάθε Χριστιανός παίρνει Πνευματική τροφή και ψυχική ανανέωση. Είναι ένας τόπος φορτωμένος με μνήμες Ιστορικές και με Αγώνες Πνευματικούς. Ο Μεσολογγίτης Εθνικός μας ποιητής Κωστής Παλαμάς όπως και άλλοι ποιητές και λογοτέχνες ύμνησαν το ιστορικό αυτό «κάστρο» της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας μας, που έγινε ξακουστό μετά την ανυπέρβλητη θυσία «τη νύχτα του χαλασμού», τη νύχτα της Ηρωικής Εξόδου του Μεσολογγίου, 10 Απριλίου 1826.

Η Ιερά Μονή Ζωοδόχου Πηγής, Αγία Ελεούσα – Κλεισούρας

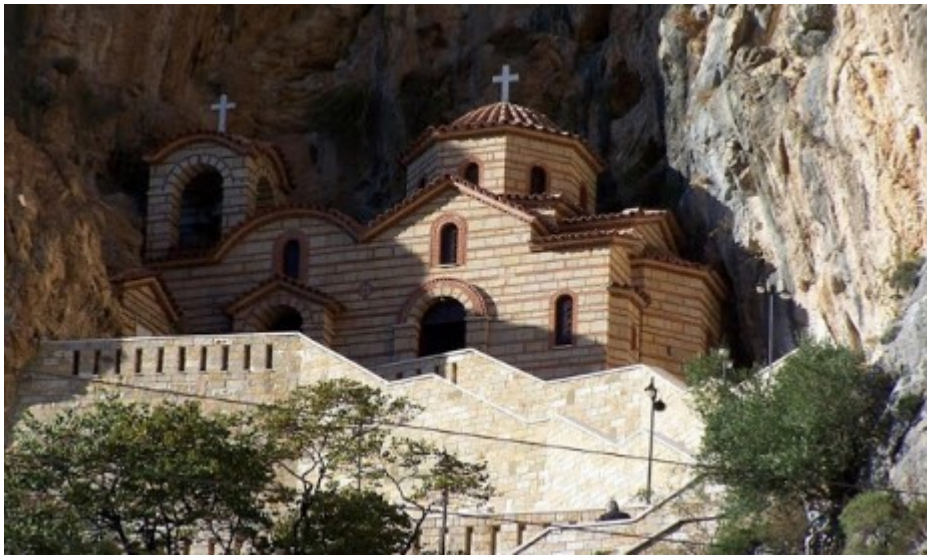

Στο κακοτράχαλο Φαράγγι της Κλεισούρας η Ιερά Μονή μας θυμίζει Μετεωρίτικο Μοναστήρι, έτσι όπως είναι καρφωμένο στην κορυφή του βουνού. Αποτελεί κέντρο και σημείο αναφοράς της Θρησκευτικής ζωής του Νομού μας. Εδώ φιλοξενήθηκε, με το πέρασμά του από την περιοχή, ο Εθναπόστολος Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός ο

οποίος προφητικά είπε ότι, «στον τόπο αυτόν μια ημέρα θα γίνει ένα μεγάλο Προσκύνημα».

Επίσης φιλοξενήθηκε ο ποιητής Κώστας Κρυστάλλης. Το 1956 επισκέπτεται την Ιερά Μονή η Βασίλισσα Φρειδερίκη η οποία προσκυνά την θαυματουργή Εικόνα της Παναγίας και βοηθά στην προώθηση του αναδασμού της περιοχής. Το 1973 όλη η περιοχή που ανήκει στην Ιερά Μονή κηρύχθηκε Ιστορική και προστατεύεται από το Κράτος και όλες τις Αρχές.

Η Ιερά Μονή Κοιμήσεως της Θεοτόκου «Παναγία Παναξιώτισσα»

Βρίσκεται στη Γαυρολίμνη εδώ και πολλούς αιώνες και σώζεται σε καλή κατάσταση μέχρι σήμερα. Πολλοί λένε το «Παναξιώτισσα» είναι μοναδικό όνομα στην Ορθόδοξη Εκκλησία μας και σημαίνει, η Παναγία που «αξιώθηκε των πάντων». Ο Ναός είναι κτισμένος πάνω στα ερείπια παλαιοχριστιανικής Βασιλικής. Πρόκειται για καθολικό Βυζαντινής Ιεράς Μονής του τέλους του 10ου αιώνα μ.Χ.

Το Σπήλαιο του Αγίου Νικολάου με εγκλείστρα

Σήμερα γνωρίζουμε ότι από τον 9ο μέχρι τον 12ο αιώνα μ.Χ., Καππαδόκες ζωγράφοι ταξίδευαν από την Ανατολή προς την Ιταλία προτιμώντας τον χερσαίο δρόμο Κορινθιακού – Πατραϊκού κόλπου και κάποιοι απ’ αυτούς έμειναν αρκετό καιρό, ιδρύοντας ασκητική Πολιτεία, προκειμένου να ζωγραφίσουν μορφές Αγίων σε σπήλαια της Βαράσοβας.

Στην Ανατολική πλευρά βλέπουμε «σκαρφαλωμένο» στο βράχο το μεγάλο και εντυπωσιακό σπήλαιο του Αγίου Νικολάου με αρχαιολογικό ενδιαφέρον. Πρόκειται για ένα μοναστηριακό συγκρότημα φρουριακού τύπου και που για 10 αιώνες ασκήτεψε μεγάλος αριθμός μοναχών, τόπος ιερός και ιστορικός.

Βορειοδυτικά του σπηλαίου υπάρχει μια κόγχη – άνοιγμα σε ύψος δέκα μέτρων και σε πλάτος έξι μέτρων μία άλλη, καθώς και ξύλινη σκάλα που οδηγούσε στο πάνω σπήλαιο, την εγκλείστρα. Η εγκλείστρα κάνει το σπήλαιο μοναδικό στον Ελλαδικό χώρο. Στον απομονωμένο αυτό χώρο ανέβαινε για αρκετές ημέρες ίσως και μήνες, ο ασκητής – καλόγερος για περισσότερη προσευχή.

Το Σπήλαιο του Αγίου Νικολάου του Κρεμαστού στο Αιτωλικό

Ο Άγιος Νικόλαος ο Κρεμαστός, γιορτάζεται δύο φορές το χρόνο, στις 6 Δεκεμβρίου και στις 20 Μαΐου. Και στις δύο εορτές του Αγίου, πλήθος προσκυνητών ανεβαίνουν από το δύσβατο μονοπάτι προκειμένου να φθάσουν στο σπήλαιο για να προσκυνήσουν και να ανάψουν ένα κεράκι στον Άγιο, να παρακολουθήσουν με κατάνυξη την Πανηγυρική Θεία Λειτουργία αλλά και την αγρυπνία που γίνεται την παραμονή της εορτής.

Το όνομα του πρώτου μοναχού και ιδρυτού του σπηλαίου, Νίκανδρου, που μόνασε εκεί από το 990 μέχρι το 1005, υπάρχει γραμμένο σε επιγραφή που σώζεται μέχρι σήμερα στην είσοδο του σπηλαίου. Σύμφωνα με μεταγενέστερη μαρτυρία από τον Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Άρτας, Ιωάννη Απόκαυκο, ο οποίος επισκέφτηκε το σπήλαιο του Αγίου, η προσωνυμία «Κρεμαστός» δόθηκε από τον ιδρυτή της Μονής, Νίκανδρο, επειδή πρόκειται για απόκρημνα και επικίνδυνα βράχια.

Ο Ιωάννης Απόκαυκος γράφει: «… ή κατά την επίσκεψιν Αχελώου Μονή του εν Αγίοις πατρός ημών Νικολάου, ή τινι κλήσιν εξ εαυτού ο πρώτος ταύτην δομησάμενος εχαρίσατο, έρωτι τω θείω γενόμενος εκκρεμής και ακολούθως τω τρόπω εν αποκρήμνω τη πέτρα επικρεμάσας το δόμημα και παρονομάσας ούτω του Κρεμαστού».

Το σπήλαιο εντοπίστηκε από κάτοικο της πόλης του Αιτωλικού, ονόματι Βογιατζή, περίπου το 1900. Από το μοναστηριακό αυτό συγκρότημα, όπως η παράδοση αναφέρει, είχαμε τρείς Επισκόπους. Στις ημέρες μας, το σπήλαιο το φροντίζουν κάτοικοι της περιοχής και η Εθελοντική Ομάδα Αιτωλικού του Αγίου Νικολάου Κρεμαστού.

Η Ιερά Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου Αμπελακιώτισσας

Το ιστορικό Μοναστήρι της Αμπελακιώτησσας βρίσκεται σε υψόμετρο 850 μέτρων περίπου στο λόφο της Ρούμβης που περικλείεται από τα πιο ψηλά βουνά του Αη-Λιά, της Αρδίνης και της Τσεκούρας. Η Ιερά Μονή υπήρξε για αιώνες φάρος των Ορθοδόξων Χριστιανών.

Το ευλογημένο δένδρο που βρέθηκε η εικόνα Της, υπάρχει και σήμερα, τα κλαδιά του οποίου σκεπάζουν το Άγιο Βήμα του Ναού. Το 1955 γιορτάσθηκαν με πανηγυρικές εκδηλώσεις τα 500 χρόνια από την ίδρυση της Μονής.

Η Ιερά Μονή Κοιμήσεως της Θεοτόκου Λιγοβιτσίου

Βρίσκεται στους πρόποδες του όρους Λιγοβίτσι, οκτώ χιλιόμετρα από το χωριό Φυτείες, εκεί είναι χτισμένο το Ιστορικό Μοναστήρι της Παναγίας της Λιγοβιτσιάνας. Στο Μοναστήρι αυτό ο Καραϊσκάκης με τους πολεμιστές του βρήκαν καταφύγιο φεύγοντας από το Αιτωλικό.

Μεγάλη μάχη έγινε το 1825 όπου οι Τούρκοι έκαψαν το Μοναστήρι και

κατέστρεψαν όλους τους θησαυρούς του και όσοι Μοναχοί επέζησαν ξαναέχτισαν αργότερα τη Μονή. Στο χώρο του Μοναστηριού δημοσιεύτηκε από τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο, στις 4 Αυγούστου 1824, η πρώτη προκήρυξη με την οποία καλούσε το λαό της Αιτωλοακαρνανίας να ξεσηκωθεί, γι' αυτό οι Τούρκοι το 1825 το πυρπόλησαν και το λεηλάτησαν αρπάζοντας όλα τα περιουσιακά του στοιχεία.

Η Ιερά Μονή Γενεσίου της Θεοτόκου, Ρέθα ή Αρέθα ή Ρεθιώτισσα

Το Μοναστήρι βρίσκεται σε λόφο του Μακρυνόρους, στην επαρχία του Βάλτου. Η Μονή Ρέθα είναι το πιο ξακουστό Μοναστήρι στην περιοχή, το Ιερότερο προσκύνημα του Βάλτου είναι η «Κυρά του Βάλτου». Έχει μεγάλη ιστορική και πνευματική προσφορά, παρά τα σημάδια του χρόνου, εξακολουθεί και σήμερα να εντυπωσιάζει τους επισκέπτες – προσκυνητές.

Το Μοναστήρι ανά τους αιώνες στάθηκε ο πνευματικός φάρος και θεματοφύλακας στους δύσκολους χρόνους για τον τόπο μας χάρη στις υπεράνθρωπες προσπάθειες και την βοήθεια της Παναγίας μας και όλων των Ηγουμένων που το υπηρέτησαν. Την παλαιά περίοδο ο χώρος του μοναστηριού χρησιμοποιούταν για άτομα με ψυχικές παθήσεις.

Άνθρωποι της περιοχής μας λένε ότι κατά καιρούς υπάρχουν πολλά θαύματα που έχουν γίνει στο Μοναστήρι. Σήμερα συναντάμε στην είσοδο του Ναού τους κρίκους που χρησίμευαν για την καθήλωση των ψυχασθενών.

Η Ιερά Μονή Εισοδίων της Θεοτόκου Μυρτιάς

Είναι κτισμένη σε μαγευτική τοποθεσία και ο κάθε προσκυνητής νοιώθει ότι βρίσκεται πιο «κοντά» στην Παναγιά του. Κτητορική επιγραφή του 1491 που τιμά την μνήμη της γράφει, «Υπεραγίας
Δεσποίνης ημών Θεοτόκου και Αειπαρθένου Μαρίας της Φανερωμένης». Από το 1634 είναι γνωστό ως μοναστήρι της Μυρτιάς και της Παναγίας ως την «Ελπίδα των απελπισμένων». Στην ιστορική του διαδρομή είχε ενώσει τις τύχες του με τα μοναστήρια της Ευρυτανίας και τους λόγιους κληρικούς του Απόκουρου.